

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง เขตอำเภอเมืองหนองคาย ที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับสำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย จำนวน 180 ราย (สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย. 2555 : 4) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกิจการ	ประชากร
ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ (10 กระชังขึ้นไป)	102
ผู้ประกอบการขนาดกลาง (7-9 กระชัง)	31
ผู้ประกอบการขนาดเล็ก (ไม่เกิน 6 กระชัง)	47
รวม	180

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย (2555 : 4)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชัง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพเดิมก่อนเลี้ยงปลานิล ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยผู้ศึกษาได้แบ่งระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลี้ยงปลานิลกระชังเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบ แล้วนำมาเป็นข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบความเหมาะสม และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและความเที่ยงตรงเรื่องเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง รูปแบบ แบบสอบถาม (Format) และใช้ภาษา (Wording) เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ฉายบุญครอง วุฒิการศึกษา บธ.ค. (บริหารธุรกิจ) ตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.2 อาจารย์ ดร.อัครพร เฉลิมชิต วุฒิการศึกษา บธ.ค. (บริหารธุรกิจ) ตำแหน่งอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.3 ดร.ฉัตรชัย ปรีชา วุฒิการศึกษา ป.ด. (วิทยาศาสตร์การประมง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ภาควิชาการประมง มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาและพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item – objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ซึ่งการศึกษาค้นคว้าอิสระชุดนี้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67-1.00 (ดังแสดงในภาคผนวก)

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 ราย แล้วนำมาทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

3.3.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation พิจารณาข้อที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ คือ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยการศึกษาค้นคว้าอิสระชุดนี้มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.24-0.93 (ดังรายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก)

3.3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102) ซึ่งการศึกษาค้นคว้าอิสระชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 (ดังแสดงในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ซึ่งข้อมูลที่ได้ครบถ้วนทุกฉบับ

1.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วทั้งหมด มาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.3 นำข้อมูลมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชัง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลี้ยงปลานิลกระชัง ในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการศึกษา ซึ่งกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-100)

ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับการตัดสินใจมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับการตัดสินใจปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับการตัดสินใจน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับการตัดสินใจน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.50 หมายถึง ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ประกอบการที่แตกต่างกันกับปัจจัยในการตัดสินใจเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่าง (Independent Sample) หาค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการศึกษา

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการเลี้ยงปลานิลกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยสรุปประเมินและแจกแจงความถี่แล้ว นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบราก (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปสถิติที่ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการตัดสินใจใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่าง (Independent Sample) หาค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มสถิติทดสอบสมมติฐาน และใช้ F - test โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')
5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอโดยการพรรณนาความ